

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Tillämpningsdirektiv för servicesedel inom långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg

Österbottens Välfärdsområde

Godkänd: Välfärdsområdesstyrelsen 26.09.2022 § 119

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Service specifika del	1
2	Service som beviljas med servicesedel: Långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg	1
2.1	Kriterier för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg	1
2.2	Minimikrav på långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg	1
2.3	Kvalitetskriterier för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg	1
3	Klientens ställning och skyldigheter	6
4	Servicesedelns värde och beviljande av servicesedel	6
4.1	Servicesedelns värde	6
4.2	Beviljande av servicesedel	7
5	Fakturering för servicen av klienten och kommunen	7
5.1	Klienten	7
5.2	Österbottens Vårdsområde	7
6	Prisändringar	8
7	Ändring av tillämpningsdirektivet	8
8	Lagstiftning och rekommendationer	9

1 Service specifika del

I tillämpningsdirektivets service specifika del beskrivs de förväntningar och skyldigheter som ställs på privata aktörer inom hälso- och sjukvården och sociala sektorn och Österbottens Vårdsområde.

Serviceproducenten förbinder sig att följa tillämpningsdirektivet fr.o.m. den tidpunkt då serviceproducenten beviljas rätt att producera social- och hälsovårdstjänster för servicesedlar. En serviceproducent definieras enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) eller lagen om privat socialservice (922/2011).

2 Service som beviljas med servicesedel: Långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg

Med långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg avses boendeservice i enlighet med 21 § i socialvårdslagen (1301/2014). Sådan service ordnas i servicehus där personal finns på plats dygnet runt. Långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg är avsett för äldre personer som på grund av sin funktionsförmåga inte klarar sig i det egna hemmet ens med maximal hemvård.

2.1 Kriterier för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg

Kriterierna för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg finns på Österbottens Vårdsområdes hemsida.

Med hjälp av kriterierna anvisas platserna till äldre personer som p.g.a. nedsatt kognitiv eller fysisk funktionsförmåga behöver omfattande vård och omsorg dygnet runt och för vilka det inte längre är möjligt att inom öppenvården ordna tillräckligt med stöd för hemmaboende. Den systematiska informationen som fås ut från utvärderings- och uppföljningsinstrumentet RAI Oulu Screener eller RAI-HC används som underlag för beslutsfattandet. RAI är en förkortning av de engelska termerna Resident (klient) Assessment (bedömning) Instrument (instrument) och är ett hjälpmedel för att kartlägga klientens situation.

2.2 Minimikrav på långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg

Serviceproducenten ska se till att servicen till alla delar följer den lagstiftning som styr verksamheten och att servicen överensstämmer med beställarens krav och serviceproducentens servicebeskrivning under hela den tid som producenten är införd i den förteckning över serviceproducenter som Österbottens Vårdsområde godkänt.

2.3 Kvalitetskriterier för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg

De personer som behöver den här servicen har många somatiska sjukdomar och/eller minnessjukdom. De har när det gäller ett flertal personliga aktiviteter ett dagligt, tidskrävande behov av vårdpersonalens hjälp dygnet runt samt behov av regelbunden handledning och tillsyn. Långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg omfattar bl.a. vård och omsorg om klienten dygnet runt, måltider, städtjänster, omsorg om hygien, klädvård och andra tjänster samt hjälp i och utanför bostaden.

Vård, trygghet och omsorg dygnet runt samt uppföljning av hälsan

- En skriftlig vård- och serviceplan utarbetas för klienten.
- Klienten har ett kontinuerligt behov av service dygnet runt.
- Klientens personliga vård- och serviceplan bör uppgöras i samarbete med klienten och de anhöriga. Vård- och serviceplanen ska ses över med ett halvt års mellanrum eller vid behov om situationen förändras.

- Personalen är närvarande och tillgänglig dygnet runt.
- Serviceproducenten förbinder sig att sköta klienten så länge som det är möjligt.
- ur vårdens synvinkel (inte behov av sjukhusvård) och
- med tanke på boendet (bl.a. användning av sjukhussäng eller duschsäng, möjlighet att röra sig utan hinder).
- Det bör finnas möjlighet till terminalvård (om det inte föreligger behov av sjukhusvård).

Klientens varierande symtom, till exempel krävande beteende, som inte kräver sjukhusvård, får inte utgöra något hinder för att klienten ska få fortsätta att bo på boendet.

utgöra något hinder för att klienten ska få fortsätta att bo på boendet.

Upprätthållande av funktionsförmågan

- Upprätthållande av klientens funktionsförmåga består i huvudsak av rehabiliterande arbetssätt. Ett rehabiliterande arbetssätt i alla dagliga aktiviteter med beaktande av klienternas fysiska, sociala och psykiska resurser.
- Fysioterapeut/ergoterapeut kan konsulteras vid planeringen av det rehabiliterande arbetssättet i vården.
- Fysiskt aktiverande gruppverksamhet ordnas regelbundet enligt ett veckoprogram.
- Individuell rehabilitering ordnas i mån av möjlighet och enligt klientens behov.
- Personalens kunnande gällande rehabiliterande arbetssätt ska stärkas genom regelbunden fortbildning.
- Bedömning av behovet av hjälpmedel, handledning och hjälp vid anskaffningen.
- Hjälp med användningen av hjälpmedel och kontroll av att hjälpmedlen är i skick.
- Regelbunden utevistelse ska ingå i vård- och serviceplanen. Utevistelsen ska vara trygg och motsvara klientens funktionsförmåga.
- Klienten sköter själv sina dagliga rutiner så långt de egna resurserna tillåter.

Måltider

Klienterna ska ha möjlighet till dagliga måltider i gemensamma utrymmen och klienterna ska få assistans vid måltiderna och matas vid behov.

Åtminstone följande måltider bör ingå i servicen och eventuella dieter ska beaktas: frukost, lunch, eftermiddagskaffe/mellanmål, middag och kvällsmål.

Måltiderna ska vara mångsidiga och näringsrika och till sitt innehåll följa de rekommendationer som Statens näringsdelegation har gett om en hälsosam kost. Förutom de nyaste näringsrekommendationerna för vuxna bör man inom måltidsservicen särskilt iaktta de äldres egna näringsrekommendationer "Livskraft på äldre dar: kostrekommendation för äldre personer" (Statens näringsdelegation och Institutet för hälsa och välfärd, 2020).

- Näringsrekommendationerna för äldre personer bör användas vid utvärderingen av klientens näringsintag, vid handledning och i det praktiska vårdarbetet.
- Den som producerar måltidsservicen bör beakta klienternas diagnostiserade specialdieter och problem i anslutning till ätandet. Anvisningarna i kostrekommendationen för äldre tillämpas efter behov.
- För att garantera tillräcklig omväxling ska en minst sex veckors roterande matsedel tillämpas. Matsedeln ska finnas till påseende för klienterna och de anhöriga.
- Klienterna ska serveras smakliga måltider som motsvarar äldre personers smakvanor och som till sitt näringsinnehåll följer näringsrekommendationerna för äldre.
- Lunchen är en måltid som ska tillgodose ca 1/3 av det dagliga energiintaget.
- Klienternas nattfasta får inte överskrida 11 timmar.

- Det ska alltid finnas tillgång till mellanmål vid behov, också nattetid.
- Klienternas näringsintag och vikt följs upp regelbundet och man åtgärdar avvikelser.
- Vårdenheten har ett egenkontrollsystem för kosthållet, personalen har hygienpass.

Personlig hygien

- Hygienen sköts dagligen med morgon- och kvällstvätt.
- Dusch efter klientens behov, men minst 1–2 gånger i veckan.
- Hud-, hår- och nagelvård vid behov.
- Munhygienen sköts dagligen.
- Klienten får hjälp med wc-besök vid behov och klientens integritet tryggas under vårdåtgärder.
- Genom hemkommunens utdelning av vårdförnödenheter får klienten gratis överenskommen mängd blöjor på samma grunder som personer som bor hemma. Till övriga delar betalar klienten blöjorna själv.

Av- och påklädning

- Klienten får hjälp med att klä sig ändamålsenligt efter väder, situation och årstid.

Läkemedelsbehandling

Genomförande av läkemedelsbehandling

- Utdelning av mediciner.
- Administrering av läkemedel under tillsyn.
- Uppföljning och utvärdering av läkemedelsbehandlingen.
- Förnyande av recept.
- Beställning av läkemedel.

Uppföljning av hälsotillstånd och vård

- Daglig uppföljning av hälsotillståndet och välbefinnandet
- Konsultering och samarbete med hemvårdens läkare, primärhälsovården och enhetens ansvarsläkare

Penning-och förmånsärenden

- Klienten svarar själv för skötseln av sin ekonomi, alternativt en person som klienten befullmäktigat eller en intressebevakare.
- Hjälp vid anskaffande av intressebevakare.
- Hjälp med klientens förmåner, såsom lagen om utkomststöd, FPA:s förmåner, socialskyddsförmåner.

Socialt och mentalt stöd

- Uppmuntran till att upprätthålla det sociala nätverket.
- Kontinuerligt samarbete med anhöriga och närstående.
- Veckoprogram, som innehåller olika aktiviteter och stimulerande verksamhet.
- Gemensamma evenemang för anhöriga, närstående och de boende minst 2 gånger om året.

I sedeln ingår inte

- boendekostnader, bland annat hyra
- mediciner

- personliga hygienartiklar
- personliga vårdförnödenheter
- kläder, sängkläder och dylika personliga tillbehör

Personalen

- Vårdpersonalen på en enhet för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg ska ha den behörighet som krävs i lagen och förordningen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården samt den behörighet som krävs i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (Lag om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården 272/2005 och förordningen 608/2005 samt Lag om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården 559/1994 och förordningen 564/1994).
- Den person som ansvarar för verksamhetsenhetens service ska ha högskoleexamen inom hälso- och sjukvård och/eller det sociala området eller motsvarande tidigare examen, tillräcklig förmåga att leda och erfarenhet av motsvarande uppgifter.
- Ansvarspersonen på en vårdenhet som specialiserat sig på vård av minnessjuka ska förutom det ovannämnda ha utbildning i vård av minnessjuka eller kunnande som kan visas med minst tre års arbetserfarenhet. Dessutom förutsätts personalen vara insatt i vården av minnessjukdomar.
- Verksamhetsenhetens vikarier ska ha tillräcklig utbildning inom hälso- och sjukvård och/eller det sociala området.
- Personal som ansvarar för måltids- och städservice ska ha utbildning som uppfyller behörighetskraven inom branschen.

Serviceproducenten ska se till att antalet vårdpersonal är dimensionerat enligt klienternas behov och funktionsförmåga. Antalet vårdpersonal som deltar i vården och har utbildning inom social- och hälsovård ska beroende på klienternas vårdtyngd vara minst 0,6 och från den 1 april 2023 minst 0,7 anställda per klient. Dimensioneringen av serviceenhetens vårdpersonal avser faktisk dimensionering, där frånvarande anställda har ersatts med vikarier. Personal som saknar yrkesutbildning inom hälso- och sjukvård och som deltar i läkemedelsbehandlingen, ska ha utbildning i läkemedelsbehandling för att kunna administrera färdigt utdelade läkemedel.

Det ska finnas personal på serviceenheten dygnet runt. Klienterna bör alltid, när de så vill, få kontakt med personalen oberoende av vilken tid på dygnet det är, antingen med hjälp av trygghetssystem eller personligen. Klienterna har rätt att få service antingen på finska eller svenska, efter eget val.

Serviceproducenten bör i fråga om alla anställdas anställningsförhållande iaktta branschens riksomfattande, allmänt bindande arbetskollektivavtal. Hela personalen ska ha giltiga arbetsavtal. Personalen på serviceenheten ska kunna samarbeta med klienten, dennes anhöriga och närstående, samkommunens olika aktörer samt andra samarbetspartner. anhöriga och närstående, samkommunens olika aktörer samt andra samarbetspartner.

Lokaler och verksamhetsmiljö

Serviceproducenten ska ha ändamålsenliga lokaler för verksamheten och en verksamhetsmiljö som möjliggör produktion av långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg. Verksamhetsutrymmena ska hela tiden uppfylla säkerhetsbestämmelserna så att man på enheten sköter om klienternas säkerhet i enlighet med lagen och myndigheternas bestämmelser. Utrymmena ska dessutom uppfylla de förutsättningar som lagen ställer på godkännandet av serviceproducenter. Utrymmena ska motsvara klienternas vårdbehov och boendet ska vara hemtrevligare än traditionell anstaltsvård.

Klienterna ska kunna vistas, röra sig och fungera tryggt och utan hinder i utrymmena. En rörelsehindrad klient, som t.ex. använder rullstol, ska kunna röra sig utan hinder i utrymmena. Det ska vara möjligt att

ordna rehabiliterande verksamhet och gemensamma tillställningar i utrymmena. Lokalerna ska vara utrustade med hjälpmedel som klienterna får använda och som underlättar deras dagliga aktivitet. Speciell uppmärksamhet ska fästas vid säkerheten för minnessjuka. Vårdmiljön i enheten för minnessjuka ska vara anpassad för dem. Utrymmena i enheten ska vara planerade så att vårdarens närvaro är lätt att märka och att klienten känner sig trygg. Om utrymmena ligger i flera olika plan, ska det finnas en hiss i huset.

Gårdsområdena ska vara trygga och promenad rutterna hinderfria. Det ska finnas en hinderfri utgång från utrymmena för dem som vill vistas ute, och klienterna ska dagligen ha möjlighet till trygg utevistelse, om de så önskar.

Det ska finnas underhålls- och hygienplaner för underhåll och service av lokaler, anordningar och apparater. Ansvarspersoner ska vara utsedda.

Klienten ska inneha och personligen få disponera ett enkel- eller dubbelrum (par) samt tillräckliga hygien- och wc-utrymmen enligt regionförvaltningsmyndighetens tillstånd. Rummet ska vara försett med nödvändiga möbler (vid behov en vårdsäng), om inte klienten vill möblera sitt rum själv. I rummet ska finnas säkerhetsutrustning och annan utrustning, anordningar och system som klienten behöver.

I räddningsplanen ska redogöras för:

1. Slutsatserna av bedömningen av faror och risker.
2. Säkerhetsarrangemangen i byggnaden och i de utrymmen som används för verksamheten.
3. Anvisningar som ges de boende och andra personer om hur man kan förebygga olyckor och om hur man ska agera vid olycksfall och i farosituationer
4. Eventuella andra åtgärder i anslutning till objektets egen beredskap. I räddningslagen bör man fästa speciell uppmärksamhet vid kapitlen 1–3, de utredningar och planer som nämns där ska vara gjorda.

Städning

Med städservice ser man till att den renlighetsnivå som verksamheten kräver upprätthålls. Serviceproducenten ansvarar för städningen av alla utrymmen i huset och för att utrymmena och bostäderna uppfyller följande krav på renlighet:

- Det allmänna intrycket är snyggt och prydligt.
- Golven är rena från damm och smuts.
- Skräpkorgarna är inte fulla och har inga betydande orenligheter.
- Bord, stolar och andra möbler är rena och dammfria.
- Ytor på lägre höjd än 180 cm, fönsterbräden, belysningsarmatur, tavlor och annat motsvarande är dammfria och rena.
- Det finns inga störande fläckar på dörrar, väggar, fönster och speglar.
- I utrymmena finns inga onödiga saker.
- Sanitetsporlinet är rent.
- Balkongutrymmena är snygga och snöfria.
- Ytorna på högre höjd än 180 cm städas och fönstren tvättas en gång om året.
- Städningen ska i regel utföras under vardagar, men vid behov också på andra tider.
- Fastighetens ägare erlägger avgifterna för fastighetens avfallstransport.

Klädvård

Genom klädvårdsservicen ser man till att de kläder och textilier som klienterna använder tvättas tillräckligt ofta och att de är rena.

Det förutsätts att miljö- och allergivänliga produkter används inom klädvården.

Vård i livets slutskede

Klienten har rätt att bo i serviceboendet till slutet av sitt liv. Serviceproducenten ska beakta de krav som vården i livets slutskede ställer i fråga om både utrymmen, verksamhetskultur och personalens kunnande. Serviceproducenten ska ha instruktioner för vård i livets slutskede på serviceboendet. Klienten ska ges möjlighet att uttrycka sin egen vilja i ett vårdtestamente, som omfattar klientens önskningsfrågor om den egna vården när döden närmar sig. Vårdtestamentet antecknas i klienthandlingarna och det styr personalens handlande i terminalvårdsskedet. Klienten och de anhöriga ska ges tillräcklig information för att de ska kunna delta i beslutsfattandet som gäller vården. Beslutet om att inleda terminalvård fattas av den vårdande läkaren tillsammans med klienten och de anhöriga. Beslutet skrivs in i klienthandlingarna.

De anhöriga delges information med klientens samtycke. De anhöriga ges mentalt stöd, de uppmuntras att vara närvarande och att delta i vården av den döende, om de så vill. Smärtvården och vården av andra svåra symtom sköts enligt god terminalvårdspraxis, vid behov med hjälp och handledning av hemsjukhuset.

En vårdare är vid behov närvarande vid den döendes sida, tillgodoser hans eller hennes behov och bemöter personliga önskemål samt stöder de anhöriga. Döden konstateras enligt anvisningar från Österbottens Vårdsområde. Den avlidnes anhöriga ges stöd i sorgen. De ges möjlighet till ett lugnt samtal på tumanhand med vårdaren. De anhöriga ges praktisk vägledning och skriftliga anvisningar. Serviceenheten har överenskomna skriftliga rutiner för omhändertagande av avlidna.

3 Klientens ställning och skyldigheter

- Klienten är skyldig att ge Österbottens vårdsområde de uppgifter som den behöver för att bevilja en servicesedel.
- Klienten, dennes befullmäktigade eller intressebevakare ska ta kontakt med den valda serviceproducenten för att ingå ett serviceavtal samt hyra den bostad som ingår i servicen.
- Med klienten ingås ett separat hyresavtal. Serviceproducenten ska se till att ansökan om eventuellt bostadsstöd för klienten görs. I hyresavtalet uppges hyran i euro/kvadratmeter/månad. Fastighetskostnader, el och vatten ingår i hyran.
- I hyresförhållandet fastställs klientens skyldigheter i enlighet med lagen om hyra av bostadslägenhet.
- Åt serviceproducenten betalar klienten hyra och serviceavgiftens självriskandel (den del som överskrider servicesedelns värde) samt avgifter för de tilläggstjänster han eller hon skaffar, i enlighet med klientens och serviceproducentens inbördes avtal.
- Hyran får inte överskrida den hyresnivå som Folkpensionsanstalten godkänt och ska motsvara genomsnittlig hyresnivå på orten.

4 Servicesedelns värde och beviljande av servicesedel

4.1 Servicesedelns värde

Samkommunen fastställer värdet på servicesedeln. Österbottens Vårdsområde fastställer årligen utgångsvärdet på servicesedeln. Vid fastställandet av värdet tas hjälp av kostnaderna för produktionen av service vid samkommunens serviceboenden med heldygnsomsorg och kostnaderna för köptjänster vid dessa serviceenheter.

Värdet på servicesedeln för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg är inkomstrelaterad, och om dess värde ges ett beslut åt klienten. Kommunen bör av klienten få de inkomstuppgifter som behövs

för att fastställa värdet på servicesedeln. Servicesedelns värde bör vara skäligt för klienten. Värdet på en servicesedel ska höjas till ett högre värde än vad som följer av 7 § 1 mom. i lagen om servicesedlar, om klientens eller familjens försörjning eller klientens lagstadgade underhållsskyldighet annars äventyras eller om detta behövs med hänsyn till andra försörjningsaspekter. I ärenden som berör höjande av värdet på servicesedeln bör ett beslut ges åt klienten.

4.2 Beviljande av servicesedel

Utgångspunkten för servicesedeln är alltid att klienten uppfyller de kriterier för serviceboende med heldygnsomsorg som Österbottens Vårdsområde fastställt. Klientens ekonomiska möjligheter att använda servicesedel bör övervägas innan sedeln tas i bruk och staden kan vid behov hänvisa klienten till en annan vårdenhet (eget servicehus eller ramavtalsproducent).

SAS-arbetsgruppen bedömer servicebehovet och klienten får ett skriftligt beslut om detta. Förutsättningen för att använda servicesedel är att klienten själv (eller hans/hennes lagliga representant) kan ta kontakt med serviceproducenten och med denna ingå de avtal som behövs för servicen. Klienten har ingen subjektiv rätt till servicesedel, men om kommunen har erbjudit en servicesedel, kan klienten antingen ta servicesedeln i bruk eller också vägra att använda den. Om klienten vägrar att använda servicesedel, bör kommunen ordna klientens service på annat sätt.

5 Fakturering för servicen av klienten och kommunen

5.1 Klienten

I avtalet mellan serviceproducenten och klienten bör storleken på klientens självrisk anges och därtill även längden på uppsägningstiden, villkoren för uppsägning, faktureringsvillkor, storleken på hyran, samt grunderna för ändring av avgifter. I avtalet bör även fastställas vilken service klienten får mot serviceavgiften, dvs. en service- och vårdplan. Dessutom är det bra att komma överens om en avgiftspraxis, ifall det uppstår avbrott i servicen exempelvis p.g.a. sjukhusavgifter.

Om klienten inte klarar av att sköta sin självriskandel, bör serviceproducenten meddela detta till den tjänsteinnehavare som fattat beslutet senast tre (3) månader före eventuell uppsägning av avtalet.

Servicesedeln för en ny klient som flyttar till en enhet för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg är i kraft från och med inflyttningdagen. Serviceproducenten fakturerar klienten för den del som överskrider värdet på servicesedeln. Faktureringstillägg eller liknande tillägg läggs inte till i fakturorna.

Klienten betalar i sin helhet tilläggservice som han eller hon köper på eget initiativ (t.ex. fysioterapi-, frisörs-, barberar- och fotvårdsservice) åt serviceproducenten enligt deras inbördes avtal. Kommunen ansvarar inte för kostnader som föranleds av inställda servicehändelser.

5.2 Österbottens Vårdsområde

Österbottens vårdsområde ger klienten en servicesedel, som är försedd med servicebeslutsidentifikation. Serviceproducenten är skyldig att kontrollera klientens identitet samt att serviceplanen och servicesedeln motsvarar varandra.

Serviceproducenten fakturerar hyran direkt av klienten. Varje faktura ska vara försedd med anteckningen "Skattefri försäljning enligt mervärdesskattelagen 130 a §". Tillägg såsom fakturerings- och leveranstillägg godkänns inte.

Österbottens Vårdsområde erlägger betalning för servicen enligt använda vårddygn. Klientens eventuella frånvarodagar ska meddelas i servicesedelportalens månadsrapport innan producenten fakturerar för förvekligade tjänster. För frånvarodagar bestäms priset enligt följande:

- Serviceproducenten fakturerar inte vårddygnspriset av beställaren, om klienten är borta på grund av vård på hälsocentral eller sjukhus. Beställaren avbryter också avgiften som uppbärs av klienten.
- Serviceproducenten fakturerar vid tillfällig frånvaro (till exempel klientens vistelse hos anhörig) vårddygnspriset för fem (5) vårddygn. Beställaren fakturerar på motsvarande sätt klienten för klientavgift under fe(5 vårddygn, avgiften avbryts först efter detta.
- Om klienten flyttar från en vårdplats till en annan, fakturerar serviceproducenten beställaren endast för klientens ankomstdag, inte för avfärdsdagen.
- Då klientskapet upphör (t.ex. genom dödsfall), sänds handlingarna till Österbottens Vårdförvaltningsområdes arkiv för arkivering. Om klienten avlider, avbryts faktureringen till beställaren på dagen för händelsen.

Ifall det pris klienten och serviceproducenten kommit överens om för servicen är mindre än värdet på servicesedeln, är Österbottens Vårdförvaltningsområde skyldigt att ersätta serviceproducenten högst det pris klienten och serviceproducenten kommit överens om.

6 Prisändringar

Eventuella förhöjningar av priset på service eller hyra under följande år ska meddelas åt klienten och hans anhöriga. Prishöjning kan endast göras en gång i året.

Eventuella förhöjningar i priset som gäller nästa år ska sändas till e-postadressen kirjaamo@ovph.fi och till överskötaren för äldreomsorgens serviceboenden före slutet på september.

7 Ändring av tillämpningsdirektivet

Österbottens Vårdförvaltningsområde har rätt att göra ändringar i bestämmelserna i detta tillämpningsdirektiv och dess bilagor. Österbottens Vårdförvaltningsområde meddelar skriftligen serviceproducenterna om ändringarna, omedelbart efter att beslutet har fattats. Ifall serviceproducenten inte vill bindas av de ändrade bestämmelserna, bör denne meddela detta åt Österbottens Vårdförvaltningsområde inom sextio (60) dagar från att ändringsanmälan har sänts. Om nämnda anmälan inte sänds till Österbottens Vårdförvaltningsområde, förbinder sig serviceproducenten att följa de ändrade villkoren från och med det datum som anges i ändringsanmälan, dock tidigast sextio (60) dagar från att ändringsanmälan har sänts.

Tillämpningsdirektivets giltighetstid: Det här tillämpningsdirektivet gäller tills vidare.

8 Lagstiftning och rekommendationer

1. Arbetarskyddslag (738/2002)
2. Arkivlag (831/1994)
3. Förordning om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (564/1994)
4. Hälso- och sjukvårdslag (1326/2010)
5. Konsumentskyddslag (38/1978)
6. Kvalitetsrekommendationer för att trygga ett bra åldrande och förbättra servicen (SHM 2013:15)
7. Lag om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (272/2005)
8. Lag om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007)
9. Lag om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000)
10. Lag om klienthandlingar inom socialvården (254/2015)
11. Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999)
12. Lag om patientens ställning och rättigheter (785/1992)
13. Lag om planering av och statsunderstöd för social- och hälsovården (733/1992)
14. Lag om privat hälso- och sjukvård (152/1990)
15. Lag om privat socialservice (922/2011)
16. Lag om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård (629/2010)
17. Lag om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009)
18. Lag om stöd för närståendevård (937/2005)
19. Lag om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (980/2012)
20. Lag om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994)
21. Mervärdesskattelag (1501/1993) och momsbeskattningen av socialvårdstjänster (RP88/1993/Skatteförvaltningen)
22. Patientskadelag (585/1986)
23. Personuppgiftslag (523/1999)
24. Sjukförsäkringslag (1224/2004)
25. Social- och hälsovårdsministeriets förordning om journalhandlingar (298/2009)
26. Socialvårdslag (710/1982) och (1301/2014)
27. Statsrådets förordning om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (608/2005)